

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 600/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], proti inému zásahu Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bolo 25. októbra 2023 doručené podanie označené ako „ústavná sťažnosť“ a napísané sťažovateľom [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ 1“), v ktorom sa v mene svojom, ako aj v mene svojich maloletých detí označených v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „maloletí sťažovatelia“) domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 1 ods. 2, svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 14, čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo vzťahu k všetkým sťažovateľom, čl. 1, čl. 3 a čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) vo vzťahu k všetkým sťažovateľom, ako aj čl. 2 ods. 1 a 3 písm. a), čl. 7, čl. 16 a čl. 23 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) vo vzťahu k všetkým sťažovateľom. Ďalej sa osobitne vo vzťahu k sebe (sťažovateľovi 1) domáha vyslovenia porušenia čl. 1 a čl. 5 ods. 1 písm. a) a c) dohovoru a vo vzťahu k maloletým sťažovateľom vyslovenia porušenia čl. 1, čl. 3 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 dohovoru. K porušeniu označených článkov ústavy, dohovoru a medzinárodného paktu malo dôjsť iným zásahom Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, spočívajúcim v schvaľovaní a nečinnosti príslušných orgánov štátu v súvislosti s aktuálnym pobytom maloletých sťažovateľov mimo miesta ich trvalého pobytu a údajným obchodovaním s maloletými sťažovateľmi, ako aj perzekúciou

sťažovateľa 1, ku ktorej malo dôjsť prostredníctvom priestupkových a trestných konaní, ktoré proti nemu boli vedené. Sťažovateľ 1 žiada, aby ústavný súd prikázal Slovenskej republike, aby vo veciach obchodovania s maloletými sťažovateľmi zabezpečila vyšetrowanie vecí, ďalej aby ústavný súd prikázal Slovenskej republike odstrániť nečinnosť pri poskytovaní pomoci sťažovateľovi 1 pri odlúčení od maloletých sťažovateľov, zakázal Slovenskej republike pokračovať v pozbavení osobnej slobody sťažovateľa 1 a prikázal rešpektovať jeho ľudskú dôstojnosť.

2. Sťažovateľ 1 zároveň žiada o priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 10 000 eur pre každého zo sťažovateľov, ktoré majú byť vyplatené do rúk sťažovateľa 1. Taktiež navrhuje odklad právoplatných rozhodnutí vydaných v trestných konaniach vedených na Okresnom súde Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 T 99/2020 a sp. zn. 0 T 23/2016 a aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, ktorým by Slovenskej republike prikázal vystupovať vo vzťahu k maloletým sťažovateľom ako k obetiam obchodovania s ľuďmi, a aby Slovenská republika bezodkladne poskytla každému z maloletých sťažovateľov zákonnú ochranu.

3. Z podania vyplýva, že sťažovateľ 1 je otcom maloletých sťažovateľov a do 16. júna 2020 žil s nimi a ich matkou [REDAKOVANÉ] v spoločnej domácnosti v obci [REDAKOVANÉ]. V uvedený deň matka maloletých sťažovateľov spolu s nimi opustila spoločnú domácnosť a odvtedy sa s nimi zdržiava v bydlisku svojej matky a starej matky maloletých sťažovateľov v obci [REDAKOVANÉ].

4. Dňa 17. júna 2020 bolo začaté trestné stíhanie proti sťažovateľovi 1, ktorý bol následne rozsudkom okresného súdu z 20. júna 2021 uznaný vinným a odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona. V súčasnosti vykonáva 40-mesačný trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica.

5. Dňa 3. marca 2023 boli maloletí sťažovatelia rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15 P 34/2022 zverení do osobnej starostlivosti matky [REDAKOVANÉ]. Zároveň bola určená výška vyživovacej povinnosti sťažovateľa 1 k maloletým sťažovateľom a bol upravený styk sťažovateľa 1 s maloletými sťažovateľmi.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Podstata obširnej sťažnostnej argumentácie spočíva v tom, že podľa sťažovateľa 1 odchodom matky maloletých sťažovateľov spolu s nimi zo spoločnej domácnosti a ich následným pobytom u starej matky maloletých sťažovateľov, ako aj vedením trestného konania proti sťažovateľovi 1 malo dôjsť k porušeniu už uvedených článkov ústavy, dohovoru a medzinárodného paktu, keďže príslušné orgány údajne schvaľujú, že maloleté deti boli odlúčené od otca, teda sťažovateľa 1, proti jeho vôli. Podľa názoru sťažovateľa 1 príslušné orgány mali začať osobitné samostatné konanie, v ktorom by sa rozhodlo o mieste pobytu maloletých sťažovateľov.

7. Zásah do označených práv vidí sťažovateľ 1 aj vo vedení súvisiacich priestupkových konaní, trestných konaní a v obsahu súvisiacich právoplatných súdnych rozhodnutí. Sťažovateľ 1 je toho názoru, že je perzekvovaný, keďže odmieta strpieť nerešpektovanie svojich základných práv, ako aj nerešpektovanie základných práv svojich maloletých detí.

8. Sťažovateľ 1 je rovnako presvedčený, že maloletí sťažovatelia sú obeťami obchodovania s ľuďmi od momentu, keď súkromné osoby (rodičia matky maloletých detí) zlákali matku detí k odchodu

z domu a zneužitím moci nad dcérou a jej deťmi získali súhlas matky maloletých sťažovateľov na prepravu a násilné zadržanie maloletých sťažovateľov. Sťažovateľ 1 zároveň tvrdí, že privolaní príslušníci Policajného zboru mu neposkytli zákonnú pomoc, resp. nevykonali žiadne úkony na ochranu matky maloletých detí a maloletých sťažovateľov.

9. Podľa názoru sťažovateľa 1 uvedený skutkový stav obsahuje dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých je vo veci príslušný konať ústavný súd bez toho, aby veci predchádzalo iné súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd po dôkladnej analýze podania konštatuje, že má vážne formálne a obsahové nedostatky, avšak napriek uvedenému ho možno označiť za sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pretože obsahuje tvrdenie o porušení označených článkov ústavy, medzinárodného paktu a dohovoru, špecifikáciu sťažovateľov, opísanie tvrdeného protiprávneho zásahu, ako aj označenie porušovateľa (Slovenská republika).

11. V súvislosti s nedostatkami ústavnej sťažnosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ 1 síce uviedol, ktoré články ústavy, medzinárodného paktu a dohovoru majú byť opísaným skutkovým stavom porušené, avšak na podporu svojich tvrdení neuviedol žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, na základe ktorej by ústavný súd mohol posúdiť opodstatnenosť daných tvrdení. Podanie taktiež neobsahuje žiaden určitý a relevantný žalobný návrh (petit), na základe ktorého by ústavný súd mohol v danej veci konať v rámci svojich ústavou zverených kompetencií. Nedostatky návrhu na začatie konania môžu byť odstrániteľné výzvou podľa § 56 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). K takejto výzve ústavný súd nepristúpi, ak už z obsahu neúplného návrhu je možné dostatočne posúdiť, že by bol už pri predbežnom prerokovaní odmietnutý podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

12. Zároveň pri konštatovaných nedostatkoch podania ústavný súd musí zohľadniť, že sťažovateľ 1 nie je zastúpený advokátom a v úvode podania žiada o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Z ďalšieho textu podania však nevyplýva, či žiada o ustanovenie právneho zástupcu pre seba alebo aj pre maloletých sťažovateľov, a sťažovateľ 1 bližšie neuvádza nevyhnutné informácie týkajúce sa jeho majetkových pomerov.

13. Za uvedených okolností ústavný súd materiálne preskúmal aj neúplný návrh, aby zistil, či sú splnené vecné podmienky na ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 zákona o ústavnom súde, ktorého by vyzval na doplnenie návrhu. Tieto podmienky nemožno považovať za splnené, ak by zo sťažnostnej argumentácie bolo zrejmé, že ide o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že priamo z textu čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Ochrana ústavnosti nie je výlučnou úlohou ústavného súdu, ale všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu vymedzená ústavou mu neumožňuje, aby nahrádzal

rozhodovaciú činnosť (právmoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právmoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nedisponuje inými možnosťami účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú sťažovateľovi právo voľby medzi ústavnými orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv.

15. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v nesúhlase sťažovateľa 1 s pobytom maloletých detí a ich matky na mieste, kde sa zdržiavajú od opustenia ich spoločnej domácnosti 16. júna 2020 až dosiaľ. Rovnako nesúhlasí s trestným konaním, ktoré bolo proti nemu vedené, a v tejto súvislosti sa domnieva, že v dôsledku vedenia trestného konania, následného odsúdenia a aktuálneho výkonu trestu je perzekvovaný a sú mu upierané jeho rodičovské práva. Rovnako je presvedčený, že maloletí sťažovatelia sú obeťami obchodovania s ľuďmi.

16. Na margo už špecifikovanej sťažnostnej argumentácie ústavný súd uvádza, že nemá právmoc rozhodnúť v danej veci, keďže rozhodovanie v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých patrí do výlučnej právmoci všeobecných súdov. Sťažovateľ 1 je ako otec maloletých detí oprávnený podať návrh na úpravu styku, prípadne úpravu osobnej starostlivosti týkajúcej sa jeho maloletých detí, o ktorom je povinný rozhodnúť príslušný všeobecný súd. V prípade, že je sťažovateľ 1 presvedčený, že pobytom maloletých sťažovateľov na aktuálnej adrese došlo, resp. dochádza k spáchaniu trestného činu, je oprávnený obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní, v ktorých kompetencii je prešetrenie danej veci a prípadné vedenie trestného konania.

17. Keďže ústavný súd nemá právmoc na rozhodovanie v danej veci, odmietol ústavnú sťažnosť aj podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. Tento záver zároveň znamená, že nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi 1, pretože ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie návrhu na ochranu ústavnosti. Ústavný súd sa preto ďalšími požiadavkami sťažovateľa 1 uvedenými v petite ústavnej sťažnosti meritórne nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, k čomu v danom prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu